

Moja veza s Hrvatskom

VANESSA BRANSON, britanska poduzetnica i osnivačica Marakeškog bijenala, prvi je put uživala u čarima Jadrana te samo za Gloriju ispričala mnoge detalje iz svojeg burnog života, među ostalim i koliko je slična bratu Richardu, jednom od najbogatijih ljudi na svijetu

tekst NEVIO PINTAR

Trenutak opuštanja s prijateljicom Karolinom Šober na jahti kod Šolte

T

eško je zadiviti Vanessu Branson (63), osobito kad je riječ o turističkim destinacijama. Proputovala je cijeli svijet, redovito dolazi na bajkovit karipski otok Necker, koji je 1978. kupio njezin brat, proslavljeni britanski poduzetnik Richard Branson, a osim toga posjeduje dva luksuzna boutique hotela - jedan u Maroku, drugi na jezerskom otoku Eilean Shona u Škotskoj.

- Ljeti uglavnom idem na Necker, gdje se šira obitelj Branson okuplja kod Richarda. Puno je previše tulumarenja, fizičkih aktivnosti i izazova, nije to najmirnije ljetovanje, ali vrlo je zabavno - opisuje gospođa Branson.

U srpnju je na nagovor svoje prijateljice iz Hrvatske Karoline Šober, specijalistice za komunikacije pri NATO-u i kazališne umjetnice, prvi put došla na naš Jadran i iskreno se oduševila.

- Bili smo nekoliko dana u Splitu u prekrasnom hotelu Fermaj, zatim smo još nekoliko dana istraživali plaže i uvale Brača i Šolte te smo napokon stigli do našeg lijepog Little Green Bay boutique hotela u Hvaru, koji je bio apsolutni raj. Ostali smo ondje dobra četiri dana i potpuno se uživjeli u prirodne ljepote otoka. Putovanje je zaključeno finalnom večeri u Splitu, baš kad je počinjao Ultra festival; cijeli je grad vrvio od mladih i zabave željnih ljudi. Iz nekog sam razloga pretpostavljala da hrana neće biti tako dobra, ali sva jela u restoranima koje smo posjetili bila su nevjerojatno ukusna, posebice me zadivio lokalni brodet s palentom. Očekivala sam da će more biti divno, no ipak sam se iznenadila koliko je netaknuto i čisto. Kad putujem u Maroko ili provodim vrijeme u Škotskoj, obično radim na ovaj ili onaj način, a ovo mi je bio pravi odmor - nisam se morala brinuti ni o čemu.

Odmah nakon odmora u Dalmaciji zaputila se prema Karibima, gdje je Richard Branson organizirao veliku proslavu svog 70. rođendana, dvije godine odgađanu zbog COVID-a.

- Proslava je bila u klasičnom Richardovu stilu. Pozvao je 250 prijatelja na svoj golemi brod za krstarenje Virgin Voyages. Svi su uzvanici imali neke veze s kompanijom Virgin ili s našom obitelji: njegova prva djevojka, njegovi prvi osobni asistenti, tko god je pomogao Virginu na njegovu putu, bilo obitelj ili prijatelji, uključujući prijatelje naših roditelja. Zabavljali smo se kao nikad prije. Imali smo i prekrasnu večer posvećenu Richardu, gdje smo se odijevali kao što se on oblačio u raznim razdobljima Virginove povijesti - u jednom trenutku soba je bila puna mladenki... Moj dar Richardu bio je slogan našeg oca. Kad god bi naš otac uvečer sjeo pokraj kamina, držeći čašu džina i tonika, rekao bi: "Nije li život divan". Istetovirala sam si taj slogan na ruci i nosim svog oca kamo god idem. Moj rođendanski dar Richardu ta je tetovaža.

Odnos s devet godima starijim bratom, na čiji uspjeh nikad nije bila ljubomorna, opisuje kao veliku bliskost s dozom zdravog rivalstva. Oboje ►

RICHARDA NE VIDAM ČESTO JER JE ON NEKA VRSTA GRAĐANINA SVIJETA I OSIM MENI ON PRIPADA I DRUGIM LJUDIMA

S majkom Eve i bratom Richardom Bransonom na njegovom privatnom otoku Necker na Karibima (1). U knjizi 'One hundred summers' opisala je svoj život, pa čak i epizode koje bi rado izbrisala iz sjećanja (2). Na otvorenuj Marakeškog bijenala čija je osnivačica (3). Tetovaža na ruci s porukom 'Nije li život divan' podsjeća je na oca (4)

FOTOGRAFIJA: R. V. WIENSKOWSKI

U KNJIZI SAM OPISALA I SVE SVOJE TUGE: OD POBAČAJA U TINEJDŽERSKOJ DOBI DO RASPADA BRAKA

imaju hotele u Maroku - njezin je u središtu Marrakecha, njegov u planinama.

- Nisam u prilici često ga vidati jer Richard je neka vrsta građanina svijeta i osim meni pripada mnogim ljudima, ali uvijek odgovara na moje pozive i razgovaramo o mnogočemu. Obitelj mu je prioritet, to je njegovo sidro. Kao klinac iznimno o su ga podržavali vrlo pažljivi roditelji, koji su bili i veoma zabavni. Tako je stekao samopouzdanje i nepokolebljivu pozitivnost. Nikada ne razmišlja negativno, ima dislektičan um i ne brine se zbog sitnica. Zaista uživa u ljudima.

Poput brata i Vanessa je od rane mladosti uvijek bila spremna na nove izazove. I ona je bila disleksična, buntovna i samosvojna. Sa 16 godina napustila je školu, stopirajući obišla Italiju, a sa 17 godina upoznala je Roberta Devereuxa, studenta povijesti na Cambridgeu. Robert je bio dobar prijatelj s Richardom Bransonom i partner u njegovoj kompaniji Virgin. Vanessa i Devereux vjenčali su se 1983., u tom braku rodila je četvero djece, ali nije htjela biti samo majka i kućanica. U Londonu je 1986. otvorila umjetničku galeriju.

- Bilo mi je 26 godina kad sam otvorila svoju galeriju, malen prostor u ulici Portobello. Kad raz-

mišljam o tom razdoblju, prisjećam se radosti što sam dio cool zajednice zapadnog Londona, gdje su živjeli umjetnici. Bilo je lijepih kafića, malih neovisnih trgovina, raznolikih zajednica, od marokanske do španjolske i afrokarijske. Fantastično je tada bilo pokazati nekog mladog međunarodnog umjetnika u usponu. Preko Richarda sam poznavala puno mladih ljudi otvorenog uma i zainteresiranih za kupovanje umjetnina. Radili smo dobrih šest godina i nekoliko prekrasnih umjetnika izveli na svjetsku pozornicu.

Iako više nema galeriju, Vanessa i dalje skuplja radove suvremenih umjetnika, isključivo onih kojima treba malo pomoći na početku karijere. U Marrakechu, gdje drži hotel El Fenn, pokrenula je međunarodni umjetnički bijenale, za što je u listopadu 2014. od marokanskog kralja Mohammeda VI. dobila Kraljevsko odlikovanje Reda Ouissam Alaouite - marokanski ekvivalent viteškoj tituli. Bilo je to priznanje za njezin doprinos marokanskoj kulturnoj sceni, posebno za njezine napore u promociji Marrakecha kao bogate, raznolike i eklektične platforme za umjetnost.

- Umjetnost je od vitalne važnosti za kritičko razmišljanje. Ako o spornim idejama raspravljate u okviru umjetnosti, nitko se neće uvrijediti i to izostrava vašu sposobnost prosuđivanja - smatra

Vanessa Branson. Iako je umjetnička duša, odlično se snašla i u hotelijerskom biznisu, u koji je, kaže, ušla sasvim slučajno, bez jasnih financijskih ciljeva i razumijevanja tog posla.

- S El Fennom jednostavno smo htjeli stvoriti prostor gdje bismo i sami rado dolazili, a u kojem bi gosti zaista uživali. Znali smo koliko je hotel važan za lokalnu zajednicu i to je uvelike utjecalo na naš dizajn. Sve elemente interijera izradili su lokalni majstori, nabavljamo lokalnu hranu i potičemo naše goste da ulažu u lokalno gospodarstvo. Neizmjereno je korisnije voditi hotel na taj način nego brinuti se o tome koliko profita ostvaruju članovi uprave. Isto vrijedi i za Škotsku. Kupili smo otok kao projekt obiteljske kuće, koji je vodio moj bivši suprug. Prilično sam se nevoljko u to upustila, no kako sam još kao dijete maštala o uređivanju kuća, obradovalo me što odjednom mogu preurediti kuću s 12 spavaćih soba i 12 zasebnih brvnara. Čini se da je moj glavni umjetnički izričaj stvarati prostore u kojima ljudi uživaju boraviti.

Oblikujući interijere svojih hotela, nije slijedila dizajnerske tradicije. Svi su prostori uzbudljivi na svoj način i oplemenjeni umjetninama iz njezine zbirke. Preuređenu ruševnu palaču El Fenn otvorila je 2002. s poslovnim partnerom Howelom Jamesom. Pjevačici Madonni toliko se svidio taj

njihov hotel da je 2018. u njemu proslavila 60. rođendan. Prije koju godinu kupili su još nekoliko okolnih zgrada, tako da imaju još više mjesta za svoje uobičajene goste: mlade, zgodne, kreativne ljude koji uživaju u avanturi i neovisna su duha. A u škotski hotel Eilean Shona dolaze joj, kaže, uglavnom kreativci, za koje je uredila umjetnički studio, te ljudi željni druženja s netaknutom prirodom. Njezin je otok poseban i po tome što je škotski književnik James Matthew Barrie baš tu napisao klasik dječje književnosti - knjigu "Petar Pan".

IVanessa Branson postigla je popriličan književni uspjeh objavivši 2020. svoje memoare "One Hundred Summers". Neobičajeno je otvoreno opisala svoj život, ne skrivajući ni epizode kakve bi većina ljudi najradije izbrisala iz sjećanja. Opisala je, primjerice, kako je kao srednjoškolka ostala trudna s nekim vozačem utrka, koji ju je pustio da se sama nosi s tim bremenom pa je pobačaj platila vlastitom uštedevinom. Sredinom 70-ih otišla je živjeti u London s Richardom, koji je pokrenuo Virgin Records, i tako je postala dio uzavrele rock and roll scene. Postala je pridružena članica grupe Queen, ali samo za nogomet, te imala kratku romansu s Mikeom Oldfieldom, koji ju je vozikao u "svom neugodno glasnom crvenom Ferrariju". Detaljno je opisala i propast braka s Devereuxom: na svoj 40. rođendan ostavio ju je zbog svoje 26-godišnje asistentice. Godinu poslije podvrgnula se estetskoj operaciji grudi.

- U roku od dva tjedna muškarci su me oblijetali kao pčele lonac s medom - napisala je Vanessa objašnjavajući kako se borila protiv mučnog osjećaja nesigurnosti nakon što ju je muž ostavio zbog mlađe žene. Iskrenost njezinih memoara rezultirala je dobrim odazivom čitatelja, i žena i muškaraca.

- Napisati memoare bez spominjanja mračnih vremena i razdoblja nesreće čini mi se pomalo lažnim. Redovito mi se javljaju ljudi zahvalni što su nakon čitanja moje knjige uspjeli odbaciti dio vlastitog srama. Zaista se nimalo ne sramim bilo čega što sam učinila, a to je oslobađajući osjećaj.

Danas je Vanessa Branson apsolutno zadovoljna svojim životom. Ima dvoje unučadi (treće je na putu), posvećena je zaštiti okoliša i borbi protiv klimatskih promjena, usred je pisanja novog romana, slika i bez zadržke se prepušta svemu što je veseli.

- Obožavam plivati i iskoristit ću svaku priliku da uđem u vodu. Koliko god bila prljava, blatna ili nalik na lokvu - tu sam! I što hladnija, to bolja! Kombiniram to s jogom nekoliko puta tjedno te ponekim satom francuskog. Kamo god idem, volim nositi svoje vodene boje. Ništa mi ne stvara veći užitek nego sjediti s prijateljima uz čašu hladnog bijelog vina. Vjerujem da nas uživanje u ljudima i njihovim pričama, malo koketiranja i otvorenost za osobne veze održavaju na životu desetljećima dulje od bilo koje količine suplemenata. Sada imam više vremena za ljude koje volim, nemam nikakvih tjeskobnih misli te i dalje osjećam veliku želju za avanturom i nepoznatim.

Možda bi takva avantura mogla biti i otvaranje hotela u Hrvatskoj.

- Uopće ne bih odbacila tu ideju - poručuje Vanessa. - Samo mi pronađite pravu zgradu i razgovarat ćemo. ■

S Karolinom Šober i Ninom Marić na Hvaru (1). Uvijek sa sobom nosi vodene boje i crta (2). I dalje je avanturističkog duha spremna na nove investicije (3)